

Lahden seudun jätelautakunta

Pöytäkirja

Aika 06.03.2025 16:00 - 17:13

Paikka Hybridikokous, ravintola Gastropub Mylly, Vuorikatu 35, Lahti

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Kaitera Jari	puheenjohtaja	
	Sauranen Soile	jäsen	
	Laatta Saara	jäsen	
	Salminen Vilma	jäsen	
	Niemi Harri	jäsen	
	Kurisjärvi Mari	jäsen	
	Sihlman Kimmo	jäsen	
	Malm Tiina	jäsen	
	Hava Eeva	jäsen	
	Riihilahti Tuomo	jäsen	
	Hokkanen Torsti	varajäsen	teams-etäyhteyden välityksellä
	Hilden Sirkku	Lahden kaupunginhallituksen edustaja	
	Rajajärvi Jouko	Heinolan kaupunginhallituksen edustaja	teams-etäyhteyden välityksellä
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä		
Kempainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä		
Yrjölä Tiia	jätehuoltopäällikkö		
Orho Satu	jätehuollon asiantuntija		

Ojala Elina	ympäristöjohtaja	
Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
Kranttila Toni	palvelupäällikkö, Salpakierto	asiantuntijaesittely klo 16.05-16.40 sekajätteiden kilpailutukset

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Lahtinen Olavi	varapuheenjohtaja	
	Viitanen Juha	jäsen	
	Tähkänen Juha	jäsen	

Lahden seudun jätelautakunnan puolesta

Jari Kaitera

Pia Nordberg

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kimmo Sihlman

Tuomo Riihilahti

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 11.03.2025

Pia Nordberg

valmistelusihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 6	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 7	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 8	Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi 1.10.2025	6
§ 9	Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2026	14
§ 10	Lausunto hankintalain muutoksesta	19
§ 11	Jäsenten nimeäminen jätelautakuntaan	29
§ 12	Tiedoksi merkittävät asiat	31
§ 13	Muut asiat	32

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 6

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lahden seudun jätelautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

nro 2

§ 7

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Kimmo Sihlman ja Tuomo Riihilahti.

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 8

Ehdotus jätehuoltomääräyksiä 1.10.2025

533/11.05.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p.044 416 3634

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää

- Hyväksyä liitteen 1 ehdotuksen jätehuoltomääräyksiä jatkovalmistelua varten.

- Asettaa ehdotuksen jätehuoltomääräyksiä julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varata hallintolain 41 §:n mukainen vaikutusmahdollisuus mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.

- Pyytää lausuntoja ehdotuksesta jätehuoltomääräyksiä alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja Salpakierto Oy:ltä.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Jätehuoltomääräyksiin ehdotetaan seuraavia keskeisiä muutoksia:

- Salpakierron kilpailuttamien sekajätteen kuljetusten tarkempi alkamisaikataulu 2026–2027
- Biojätteen kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen (tai kompostoinnin) laajentaminen Orimattilan keskustaajamaan ja Vääksyyn 1.1.2026
- Yhteisen jäteastian (jätekimppa) ja yhteisen kompostorin etäisyysehtojen väljentäminen
- Yhteisen kompostorin käytön rajaaminen maksimissaan viidelle taloudelle
- Lietesäiliöiden maksimi tyhjennysvälien muuttaminen

Sekajätteen kuljetusten alkaminen 2026–2027

Salpakierto Oy:n kilpailuttamat sekajätteen kuljetukset alkavat:

- Heinolan taajama-alueella 1.4.2026
- Pukkilassa, Myrskylässä ja Orimattilassa pois lukien Orimattilan Artjärvellä 1.6.2026 alkaen
- Hollolassa 1.9.2026 alkaen
- Asikkalassa ja Padasjoella 1.11.2026 alkaen
- Lahdessa 1.3.2027 alkaen

Sekajätteen tyhjennyspalveluun kuuluu käsin siirrettävä jäteastia, kuten muissakin Salpakierron kilpailuttamissa jätteenkuljetuksissa.

Etukuormattavat koneellisesti tyhjennettävät jätessäiliöt on kielletty sekajätteen kuljetuksessa.

Jätteenkuljetukseen tulee liittyä kuten ennenkin ensisijaisesti kiinteistökohtaisella jäteastialla (kotinouto) tai yhteisellä jäteastialla (jätekimppa). Aluekeräyspisteen käyttäjäksi voi liittyä vain, jos kiinteistölle tai kiinteistökohtaiselle jäteastialle ei ole tietä tai tieyhteys on huono eikä tie kestä jäteauton painoa.

Aluekeräyspisteverkostosta on tällä hetkellä olemassa alustava suunnitelma. Jokaiseen kuntaan tulee vähintään yksi aluekeräyspiste. Nykyistä akp-verkostoa tullaan harventamaan alueilla, joissa on tiheä aluekeräyspisteverkosto. Akp-pisteitä tullaan kehittämään asiakasystävällisemmiksi ja estämään väärinkäyttöä lukitsemalla pisteet. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta yhteistyöhön RINKI-pisteiden kanssa.

Biojätteen pakollisen erilliskeräyksen laajentaminen

Jätehuoltomääräyksissä ehdotetaan pakollista biojätteen erilliskeräystä (tai kompostointia) jokaiselle asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävälle kiinteistölle Vääksyyn ja Orimattilan keskustaajamaan. Jos kiinteistöllä kompostoidaan, biojätettä ei tarvitse erilliskerätä. Muutos olisi linjassa Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen aiemman lausunnon kanssa ja edistäisi jätteiden kierrätystä alueella.

Biojätteen pakollinen jokaisen kiinteistön erilliskeräys (tai kompostointi) on voimassa SYKE:n taajamarajauksen vähintään 10 000 asukkaan taajamassa:

- Lahti (120333 asukasta)
- Nastola (13682 asukasta)
- Heinola (13682 asukasta)

Lisäksi jätehuoltoviranomainen on jo aiemmin Lahden ja Heinolan ympäristönsuojeluviranomaisen ehdotuksesta lisännyt alueita pakollisen keräyksen piiriin. Lahdessa Nikkilästä, Ämmälästä, Karistosta, Niemelänniemeltä, Kytölästä, Tiiranmäeltä. Heinolan ympäristönsuojeluviranomaisen toiveesta keräys on pakollista myös Heinola kirkonkylässä (2126 asukasta) ja Vierumäen taajamassa (381 asukasta).

Tällä hetkellä biojätteen pakollisen erilliskeräyksen tai kompostoinnin ulkopuolella olevat yli 1000 henkilön taajamat ovat:

- Orimattilan kt. 8847 asukasta
- Vääksy 4778 asukasta
- Järvelä 2468 asukasta
- Padasjoen kk. 1315 asukasta
- Pennala 1033 asukasta
- Hämeenkoski 1012 asukasta

Syke julkaisi uuden taajama-aineiston 2.10.2024. Tämä nosti Vesivehmaan yli 10 000 asukkaan lajitteluvuorotteiden ja kaikille kiinteistöille pakollisen biojätteen lajittelun piiriin suoraan jätelain perusteella. Tämä tarkoittaa, että tällä hetkellä osassa Asikkalaa on jokaisen kiinteistön biojätteen pakollinen erilliskeräys tai kompostointivelvoite.

Vesivehmaa oli viimeksi vuonna 2021 osa Lahden keskustaajamaa, mutta se poistui taajamarajauksesta ennen erilliskeräyksen alkamista. Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lausui lausunnossaan 13.4.2021, että jos biojätteen erilliskeräys vaaditaan Vesivehmaan asukkailta, tulee se vaatia pientalollisilta myös Vääksyssä:

*Syke YKR taajamarajaus ei ole sopiva peruste erilliskeräyksen
Asikkalan kunta Ote pöytäkirjasta Ympäristölautakunta § 25*

13.04.2021 aluerajaukseksi Asikkalan alueella. Ko. rajauksen mukaan osa Asikkalassa sijaitsevasta Vesivehmaan kylästä kuuluisi yli 10 000 asukkaan taajama-alueeseen. Alue rajautuu pääasiassa Vesivehmaan tien varteen, joten suurin osa kylästä jäisi kuitenkin rajauksen ulkopuolelle. Vesivehmaa on maaseutumaista taajamaa, jossa on myös karjatiloja. Kylällä ei ole tarjolla palveluita eikä alueella ole merkittävää teollisuutta. Vesivehmaan maaseudulla kulkevat pienet tiet ovat osittain huonokuntoisia, eikä biojätteen kerääminen käytännössä onnistu koko kylän alueelta. Alueella on myös paljon ns. kimp pajätepisteitä, joissa on vaikea nähdä biojätteen keräämisen olevan mahdollista.

Ympäristölautakunnan mielestä alle 10 000 asukkaan Asikkalassa ei pidä olla yli 10 000 asukkaan taajama-alueita ja niihin kohdistettuja jätteen erilliskeräysvelvoitteita. Vesivehmaalla on yksi yli viiden huoneiston kiinteistö, joka sijaitsee yleisen kierrätyspisteen välittömässä läheisyydessä (Vesivehmaan koulun vieressä), joten erilliskeräys ei käytännössä sielläkään helpottaisi jätteiden kierrättämistä yhtään.

Erilliskeräysvelvoitteen vaatimukset Vesivehmaalla olisivat epärealistiset, sillä Asikkalan keskustaajama Vääksykään ei kuulu näiden tiukimpien vaatimusten alueeseen. Vääksy kuuluu aluerajauksessa yli 200 asukkaan taajamaan, joten siellä erilliskeräysvelvoite koskee vain yli viiden huoneiston kiinteistöjä. Nämä erilliskeräysvelvoitteet ovat perusteltuja ja käytännössä toteutettavissa Vääksyn alueella. Mikäli aluerajausta ei ole mahdollista muuttaa niin, että Vesivehmaa katsotaan maaseutuna, jota se on, on tarpeen miettiä tasavertaisuutta vääksyläisten ja vesivehmaalaisten välillä. Toisin sanoen, jos

biojätteen erilliskeräys vaaditaan Vesivehmaan asukkailta, tulee se vaatia pientalollisilta myös Vääksyssä.

Yhteinen jäteastia (jätekimppa) ja yhteinen kompostori

Yhteisen jäteastian (jätekimppa) ja yhteisen kompostorin yhteiskäytön ehtoja olisi tarkoituksenmukaista muuttaa joustavammaksi. Jatkossa yhteisen jäteastian (jätekimppa) tai yhteisen kompostorin käyttö olisi mahdollinen

- Saman yksityistien varrella asuville
- Saarikiinteistöille mantereen venepaikan yhteydessä tai enintään kolme km rantautumispaikasta
- Tiiviisti asutulla alueella 500 m päässä jäteastiasta.
- Muualla enintään 3 km päässä jäteastiasta

Erityisesti yhteisen kompostorin yhteiskäytön ehtojen väljennykset ovat huomattavia, jonka vuoksi on tarpeen mukaista säätää, että yhteistä kompostoria voi käyttää enintään 5 huoneistoa tai vapaa-ajan rakennusta. Lisäksi Salpakerolla ja jätehuoltoviranomaisella on mahdollista kieltää yhteisen jäteastian käyttö, jos yhteisen jäteastian käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle, ympäristölle, jätteenkuljettajan työturvallisuudelle tai jos yhteisen jäteastian käyttö ei edistä jätehuollon yleistä toimivuutta.

Lietteen tyhjennysvälit

Lietesäiliöiden pisimpiä tyhjennysvälejä ehdotetaan muutettavan seuraavasti

- Vakainainen asuminen, sisältää käymäläjätevesiä, 1 vuosi
- Vakainainen asumien, sisältää vain pesuvesiä, 2 vuotta
- Vapaa-ajan rakennukset ja muut rakennukset, joissa ei ole vakituisia asukkaita, 3 vuotta

Tällä hetkellä tyhjennysvälit ovat

- saostussäiliö ja pienpuhdistamo, 1 vuosi
- umpisäiliö, 2 vuotta

Ehdotuksessa on huomioitu paremmin rakennuksen käyttö ja siellä kerättävän lietteen laatu mahdollistamalla pidemmät tyhjennysvälit rakennuksille, joilta tulee vain harmaita vesiä tai jotka eivät ole koko ajan käytössä.

Jatkovalmistelu

Salpakierto jatkaa erilliskeräyksen muutoksen valmistelua ehdotuksen mukaisesti.

Jätehuoltoviranomainen asettaa ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varaa hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuuden mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.

Lisäksi lausuntoja pyydetään ehdotuksesta jätehuoltomääräyksiksi viranomaisen alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja Salpakierto Oy:ltä. Lausunnot pyydetään osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi 9.5.2025 mennessä.

Jätelautakunta päättää jätehuoltomääräyksistä syyskuussa 2025. Jätehuoltomääräykset olisi tarkoitus tulla voimaan 1.10.2025, jotta biojätteen erilliskeräyksen laajentaminen on mahdollista 1.1.2026 alkaen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kuulutus

- Alueen kuntien tietoverkko: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila

Lausuntopyyntö

- Alueen kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, rakennusvalvontaviranomaiset ja ympäristöterveysviranomaiset sekä jätevedenpuhdistamot: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Hämeen ELY-keskus
- Uudenmaan ELY-keskus
- Salpakierto
- Liitteet
 - • Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi 1.10.2025
 - • Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi 1.10.2025 Muutokset näkyvillä
 - • Perustelumuistio 1.10.2025

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 9

Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2026

4641/02.02.05.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p. 044 416 3634

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää

- Hyväksyä liitteen 1 ehdotuksen jätetaksaksi jatkovalmistelua varten.
- Asettaa ehdotuksen jätetaksaksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varata hallintolain 41 §:n mukainen vaikutusmahdollisuus mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.
- Pyytää lausuntoja ehdotuksesta jätetaksaksi alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja Salpakierto Oy:ltä.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Jätetaksan keskeiset muutokset liittyvät Salpakierto Oy:n järjestämien sekajätteen kuljetusten alkamiseen 2026–2027. Sekajätteen kuljetusten alkamisaikataulusta määrätään jätehuoltomääräyksissä.

Sekajätteen tyhjennysten hinnoittelu ei ole vielä tiedossa, hinnat kuulutetaan kilpailutuksen jälkeen lokakuussa 2025. Sekajätteen kuljetukset voidaan hinnoitella saman hintaisiksi koko alueella tai kuntakohtaisesti eri hintaisiksi.

Lisäksi perusmaksun perusteita muutetaan.

Perusmaksun perusteet

Jätehuollon perusmaksu on aiemmin ollut asuntokohtainen. Jatkossa perusmaksu on talouskohtainen. Muutos tarkoittaa, että

- maksu koskee vain yhtä asuinhuoneistoa, jos samalla käyttäjällä on käytössä useampi asuinhuoneisto samassa rakennuksessa
- maksu koskee vain yhtä asuinrakennusta, jos samalla käyttäjällä on käytössä useampi asuinrakennus, jotka muodostavat pihapiirin.

Lisäksi perusmaksun on ensisijaisesti velvollinen muutoksen jälkeen maksamaan ensisijaisesti jätteen haltija, joka on tilannut kiinteistölle jätehuoltopalvelut ja vasta toissijaisesti omistaja. Tämä mahdollistaa

hallinnollisten kulujen karsimisen, kun perusmaksulasku ja jätemaksu voidaan laskuttaa samalla laskulla.

Sekajätteen hinnoitteluvaihtoehdot

Sekajätteen tyhjennyspalveluun kuuluu käsin siirrettävä jäteastia, kuten muissakin Salpakierron kilpailuttamissa jätteenkuljetuksissa.

Sekajäte voidaan hinnoitella kuntakohtaisesti tai siten, että hinta on sama kaikille jätehuoltoviranomaisen alueella. Tavoitteena on lähtökohtaisesti tarjota saman hintaiset palvelut koko alueelle. Hinnoittelussa on kuitenkin huomioitava kuinka suuret hintaerot tulevat olemaan eri alueiden välillä ja arvioida alueelliset riskit esimerkiksi suoritemäärien muutoksista. Mikäli koko alueelle ei ole mahdollista tehdä riskit huomioiden yhtenäistä hinnoittelua, tehdään kuntakohtaiset hinnastot. Asia selviää kilpailutusten jälkeen ennen taksan hyväksymistä.

Aluekeräyspistemaksussa on jatkossa 2 maksuluokkaa: vakituisesti asutun asunnon ja vapaa-ajanasunnon aluekeräyspistemaksu. Asukkaiden määrään perustuvat luokat poistuvat käytöstä.

Jatkovalmistelu

Salpakierto jatkaa perusmaksulaskutuksen muutoksen valmistelua ehdotuksen mukaisesti.

Jätehuoltoviranomainen asettaa ehdotuksen jätetaksaksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varaa hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuuden mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.

Lisäksi lausuntoja pyydetään ehdotuksesta jätetaksaksi viranomaisen alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä,

Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja Salpakierto Oy:ltä. Lausunnot pyydetään osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi 9.5.2025 mennessä.

Jätetaksan maksuja käsitellään lautakunnan kokouksessa syyskuussa 2025, vuoden 2026 hinnasto kuulutetaan lokakuussa 2025 ja Jätelautakunta päättää jätetaksasta marraskuussa 2025.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kuulutus

- Alueen kuntien tietoverkko: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila

Lausuntopyyntö

- Alueen kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, rakennusvalvontaviranomaiset ja ympäristöterveysviranomaiset sekä jätevedenpuhdistamot: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Hämeen ELY-keskus
- Uudenmaan ELY-keskus
- Salpakierto

Liitteet

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

- 4 Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2026
- 5 Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2026 Muutokset näkyvillä
- 6 Perustelumuistio jätetaksa 1.1.2026

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 10

Lausunto hankintalain muutoksesta

300/03.00.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p. 044 416 3634

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta antaa perusteluosan lausunnon.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Hankintalakityöryhmän esitys ja lausuntopyyntö

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja työryhmän esitykseen muutosehdotuksista hankintalakiin (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista) ja erityisalojen hankintalakiin (laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista). Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 11.3.2025.

Uudistuksella hallitus haluaa edistää markkinoiden toimivuutta, lisätä kilpailua ja kilpailuneutraliteettia sekä huomioida huoltovarmuuteen liittyviä tarpeita julkisissa hankinnoissa. Hankintojen tehostamisella tavoitellaan merkittäviä kustannussäästöjä keskipitkällä aikavälillä. Tavoite on lisätä yritysten edellytyksiä osallistua julkisen sektorin tarjouskilpailuihin.

Hankintalakia ehdotetaan muutettavan muun muassa siten, että markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua edistetään. Lakiin asetettaisiin lähtökohtainen velvoite kilpailutuksen uusimiseen, jos kilpailutuksessa on vain yksi tarjoaja, ja tästä voidaan poiketa vain erityisen painavasta syystä. Lisäksi hankintalakia muutettaisiin niin, että EU-kynnyсарvon ylittävä hankinta voidaan olla jakamatta osiin vain erityisistä syistä ja mahdollistetaan ratkaisusta valittaminen.

Hallitusohjelman mukaisesti esityksessä rajoitetaan sidosyksiköiden käyttöä hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia).

Lausuntoa pyydetään koko mietinnöstä.

Lausuntopalaute on muun ohella myös tärkeä osa varsinaisen hallituksen esityksen valmisteluun kuuluvaa vaikutusarviointia. Lausuntoa pyydetään erityisesti hankintojen valmistelusta ja sidosyksiköiden käytön rajoituksesta sekä niitä koskevien muutosehdotusten vaikutuksista.

Mietinnön luvussa 4 käsitellään sen sisältämien ehdotusten vaikutuksia. Luvussa arvioidaan muun muassa vaikutuksia yrityksiin, viranomaisiin, hallinnolliseen taakkaan sekä ympäristöön ja yhteiskuntaan. Muutosten vaikutusarviointityö on vielä meneillään, ja lausunnoista saatava palaute on tärkeä osa vaikutusten arviointia.

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä?

Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Jätetoimialaa koskevaa vaikutusten arviointi on huomattavan puutteellinen. Jätehuollon osalta tarkastelu tulisi siirtää kokonaisuudessaan jätelaki II-hankkeeseen kilpailuneutraliteetin edistämiseksi. Ilman vaikutusten arviointia ehdotetut muutokset jätehuollon sääntelyssä voivat johtaa mietinnön tavoitteiden kannalta nykyistä huonompaan lopputulokseen.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen.

Vaatimus vähimmäisomistuksesta ei ole jätehuollossa tarkoituksenmukainen ja sen toimeenpano aiheuttaa järjestelykustannuksia ja palvelutuotantoon liittyvää epävarmuutta, jotka kohdistuvat erityisesti pienempiin osakaskuntiin.

Muutosesityksen vähimmäisomistukseen liittyvällä sääntelyllä vaikeutetaan tarpeettomasti kuntien yhteistoimintaa ja menetetään seudullisten julkisomisteisten yhtiöiden tuomat edut. Kunnat ovat saavuttaneet kustannussäästöjä, parempaa palvelun laatua ja toimitusvarmuutta sillä, että ne ovat voineet keskittää tiettyyn toimintaan tai palvelutuotantoon erikoistuneita asiantuntijoita yhteiseen yhtiöön. Seudulliset sidosyksiköt ovat myös ehkäisseet päällekkäistä hallintoa ja kuntien keskinäistä kilpailuja rajallisista osajaresursseista. Pienemmät omistajakunnat ovat voineet hyötyä volyymiedusta, joka on voitu saavuttaa yhteisesti organisoidussa jätehuollon palvelutuotannossa ja yhteisessä viranomaistoiminnassa.

Lahden seudun jätehuoltoviranomaisen yhtyy ympäristöministeriön eriävään mielipiteeseen jätehuollon osalta. Mietinnössä ei ole arvioitu hallitusohjelmassa mainittua yleistä etua. Jätetoimialan rajaaminen 10 %:n vähimmäisomistusta koskevan vaatimuksen ulkopuolelle olisi yleisen edun kannalta välttämätöntä. Riskinä on, että kunnat eivät pysty täyttämään jätehuollon järjestämisen tehtäviä, kuten jätelaissa edellytetään. Todennäköistä on, että yhdyskuntajätteen kierrätystaso laskisi nykyisestä.

Hankintalakimietintö ei huomioi jäteyhtiöiden omistusrakennetta. Kunnallinen jäteyhtiö ei ole perinteinen sidosyksikkö. Omistajuus perustuu kunnan asukaslukuun ja siten sen tarvitsemien palveluiden määrään

(suoritteisiin), mikä on loogista infravaltaisilla aloilla. Jätelaki ei mahdollista toiminnan rahoittamista omistajien omistusosuuksien mukaan vaan toiminta on rahoitettava jätelain 79 §:n mukaisesti. Jätehuoltoyhtiöt hoitavat kunnalle säädettyä lakisääteistä jätehuollon palvelutehtävää, eikä niitä ole perustettu nimenomaan erillisiä sidosyksikköhankintoja varten. Jäteyhtiöiden omistajamäärät ovat maltillisia, pienimmässä on 1 omistaja ja suurimmassa on tällä hetkellä 18 omistajaa.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Kuten aiemmin todettua, mietinnön vaikutusarviointi on huomattavan puutteellinen jätehuollon vaikutusarvioinnin osalta.

Jätehuoltomarkkinassa on monta alamarkkinaa, tässä on kommentoitu kuljetusmarkkinaan liittyvää problematiikkaa. Mietinnössä arvioidaan, että ehdotus lisää tarvetta nykyisten kuntien jäteyhtiöiden aiempaa laajempaan jätteenkäsittelypalveluiden ulosmyyntiin tai jätelain 33 §:n tarkoittamassa markkinapuutetilanteessa toissijaisen vastuun (TSV) palvelun myyntiin. Mikäli sidosyksikköyhtiö ei voi hoitaa osan nykyisten kuntien lakisääteistä jätehuollon palvelutehtävää, se tarjoaa TSV palvelua vain hankintayksikkönä jatkaville kuntien alueella toimiville yrityksille.

Jätelaitosten purkaminen mietinnön mukaisesti pilkkoo hankintoja, joka on yksi tavoite. Jätteenkuljetuksessa se tarkoittaa, että markkinoilla on yksittäisten kuntien tai muutaman kunnan yhteishankintana tehtyjä pieniä tai keskisuuria kilpailutusalueita. Pienten ja paikallisten yritysten mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin heikentyy merkittävästi. Nykyisin jätteenkuljetuksia yksin kilpailuttavat kunnat kilpailuttavat jäteastian tyhjennyksen ja jätteen käsittelyn yhdessä. Se tarkoittaa, että ainoastaan niillä yrityksillä, joilla on omaa käsittelykapasiteettia tai osaamista

kilpailuttaa edelleen käsittely, on mahdollista osallistua kilpailutukseen. Lisäksi taloudellisesti pienen alueen kilpailutukseen kannattaa osallistua vain, jos yrityksellä on ennestään toimintaa alueella.

Suomi on joutunut EU:n rikkomusmenettelyyn EU:n asettamien sitovien yhdyskuntajätteen kierrätysastetta koskevien tavoitteiden jäätyä saavuttamatta. Kierrätystavoitteita ei saavuteta, jos jätehuollon toimintakenttä pirstoutuu ja nykyisin toimivat jäteyhtiöiden ja yksityisten yritysten sopimukset puretaan. Kehittämispanokset eivät ole kiertotalouden kehittämisessä, mikäli kunnallisen jätehuollon organisoituminen ohjaa kuntien toimintaa seuraavat vuodet.

Pidemmällä aikavälillä jätteenkuljetussuoritteiden määrä saattaisi pienentyä markkinoilla hankintayksiköiden pienentyessä. Jätelaki antaa mahdollisuuden jättää erilliskeräyksen järjestämättä, mikäli erilliskeräyksen kustannukset olisivat kohtuuttomia ottaen huomioon mahdollisuudet parantaa erilliskeräyksen kustannustehokkuutta (Jätelaki 15.1§). On hyvin todennäköistä, että pienten kuntien kohdalla erilliskeräyksen kustannukset muodostuvat kohtuuttomiksi. On myös nähtävillä, että niissä kunnissa, jotka kilpailuttavat nykyisin jätehuollon yksin, erilliskeräys on saattanut jäädä järjestämättä jätelain mukaisesti.

Asukkaiden jätehuolto kustannetaan kuntalaisten jätemaksuilla. Mietintö lisäisi hankintojen tehottomuutta ja nostaisi asukkaiden kustannuksia. Kuntien hallinnollisen taakan lisäys kustannetaan asukkaiden jätemaksuilla.

Kuntien rooli varautumisessa on keskeinen, sillä jätehuollon ja muiden yhteiskunnalle tärkeiden toimintojen ylläpitäminen on kuntien vastuulla. Kunnallinen jätehuoltoyhtiö omistaa kriittistä infrastruktuuria, joka tulisi säilyttää kuntien omistuksessa. Esimerkiksi Lahden seudun jätehuoltoviranomaisen 9 kunnan alueella on vain yksi sidosyksikön

omistama jätteen loppusijoituspaikka. Yksityistä tarjontaa ei ole, eikä hankintalain muutos lisää loppusijoituspaikkoja. Hankintalain muutoksen toteutuessa 6 kunnan yhdeksästä ei olisi mahdollista käyttää edes poikkeustilanteessa nykyistä loppusijoituspaikkaansa.

Jätehuollon viranomaistoimintojen hoitaminen jäteyhtiöiden alueella on mahdollistanut jätehuollon alueellisen kehittämisen ja kustannustehokkaan viranomaistoiminnan. Viranomaisen toiminnan jakaminen takaisin pienempiin yksiköihin aiheuttaa pysyviä kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Jäteyhtiöiden sidosyksikköaseman menettäminen tarkoittaa, että jätehuollon palvelutehtävät siirtyvät takaisin kunnalle, koska niitä ei voi kilpailuttaa kokonaisuutena markkinoilla. Tämä tarkoittaa kuntien pysyvän hallinnollisen taakan lisäämistä sekä jätehuollon viranomaistoiminnan että jätehuollon järjestämisen kannalta.

Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

Jätehuoltoviranomaisen tulisi organisoitua uudelleen useammaksi yksiköksi jäteyhtiön omistuksen mukaisesti. Mikäli pienemmät kunnat lunastetaan jäteyhtöstä ulos, kunnat perustuvat omat viranomaisyksikkönsä. Skaalaedut tietojärjestelmissä ja jätemaksujen laskutuksessa menetetään. Kustannukset katetaan kuntalaisten maksamilla jätehuoltomaksuilla.

Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

Muutoksesta ei seuraisi taloudellisiä tai muita hyötyjä.

*Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät?
Kuinka paljon aikaa muutokseen tarvitaan?*

Jätehuollon siirtymäaika 2,5 vuotta ei ole realistinen eikä mahdollista markkinavuoropuhelua ja hankintojen kilpailuttamista. Kuljetuksissa urakkarajat eivät ole kuntakohtaisia, joten sopimuksia ei voi vain siirtää uudelle hankintayksikölle vaan ne tulee kilpailuttaa uudelleen. Lahden seudun 9 kunnan alueella kilpailutetaan jätteenkuljetuksia parhaillaan. Kilpailutuksen valmistelu ja markkinavuoropuhelut aloitettiin toukokuussa 2024 ja ensimmäinen urakat alkavat huhtikuussa 2026 - maaliskuussa 2027. Kaikkien yritysten osallistumisen mahdollistamiseksi hankintapäätös on tehtävä vähintään vuosi ennen urakan alkamista, jotta yritys ehtii hankkia kaluston ja henkilökunnan. Siirtymäajan valossa tämä tarkoittaisi, että jäteyhtiöiden purkamiseen ja uusien hankintayksiköiden muodostamiseen olisi aikaa 6 kuukautta ennen kilpailutuksen aloittamista.

Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?

Lahti omistaa jäteyhtiö Salpakierrosta yli 50 % ja kaksi muuta kuntaa yli 10 %. Loput kuusi kuntaa omistaa alle 10 %. Sidosyksikköhankinnan jatkaminen edellyttäisi kuitenkin omistusjärjestelyjä kuuden muun omistaja-asiakkaiden kanssa. Lahden seudun jätehuoltoviranomaisen tulisi organisoida uudelleen sen jälkeen, kun omistusjärjestelyitä on muutettu.

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Jätetoimialan rajaaminen 10 %:n vähimmäisomistusta koskevan vaatimuksen ulkopuolelle olisi yleisen edun kannalta välttämätöntä.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiinne? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?

-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin?
Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

-

Muut huomiot

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lausuntopalvelu

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 11

Jäsenten nimeäminen jätelautakuntaan

534/00.00.01.06/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p. 044 416 3634

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta pyytää Heinolaa, Hollolaa, Orimattilaa, Kärkölää, Myrskylää, Pukkilaa, Asikkalaa ja Padasjokea nimeämään edustajansa jätelautakunnan jäseniksi ja ilmoittamaan ne Lahden kaupungille.

Perusteluosa

Vastuukuntana toimivan Lahden kaupungin kaupunginvaltuusto asettaa yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimivan Lahden seudun jätelautakunnan toimikaudekseen sopijakuntien nimeämistä jäsenistä. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kunnat nimeävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti:

- Lahti 6 jäsentä,
- Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä ja Orimattila kukin yhden jäsenen sekä
- Myrskylä, Padasjoki ja Pukkila yhteisesti kaksi jäsentä.

Viimeksi mainituilla kolmen kunnan muodostamassa kuntaryhmässä lautakuntapaikka vuorottelee kuntien kesken kahden vuoden välein siten, että kukin kunta aakkosjärjestyksessä nimeää jäsenen ja varajäsenen vuorollaan. Muutos jäsenen toimikaudessa tapahtuu parittomien vuosien kesäkuun alusta lukien. Jäsenen nimeävän kunnan on ilmoitettava jäsen vastuukunnalle viimeistään kolme kuukautta ennen jäsenen toimikauden alkamista.

Lahden valtuusto nimeää lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja valitaan valtuustokausittain Lahden nimeämistä jäsenistä ja varapuheenjohtaja kaksivuotiskaudeksi kuntaryhmästä Heinola, Hollola, Orimattila vuorollaan kuntien nimien mukaan aakkosjärjestyksessä.

Paikkajako 1.6.2025-31.5.2027:

Lahti (pj ja 5 jäsentä), Heinola (vpj), Hollola (1 jäsen), Orimattila (1 jäsen), Asikkala (1 jäsen), Kärkölä (1 jäsen), Pukkila (1 jäsen), Padasjoki (1 jäsen).

Paikkajako 1.6.2027-31.5.2029:

Lahti (pj ja 5 jäsentä), Heinola (1 jäsen), Hollola (vpj), Orimattila (1 jäsen), Asikkala (1 jäsen), Kärkölä (1 jäsen), Myrskylä (1 jäsen), Padasjoki (1 jäsen).

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: kunnat, Päijät-Hämeen liitto

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 12

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjanote:

- Lahden kaupungin kaupunkiympäristölautakunta 22.1.2025 § 3:
kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelma 2025

- Jätehuoltopäällikön viranhaltijapäätösluettelo 7.1.2025 – 26.2.2025.
Päätösluetteloon listatuista viranhaltijapäätöksistä voidaan toimittaa
erillispyynnöstä yksittäiset asiakirjat luottamushenkilön nähtäväksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun jätelautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 13

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Jätehuollon asiantuntija Satu Orho kertoi ajankohtaisista asioista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun jätelautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13

nro 2

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.